

Uitvoerings- plan 2025

Inclusief een terugblik op de ontwikkelingen in 2024

Inhoud

- Inleiding **3**
- Achterhoek Board **4**
- Ruimtelijke Opgaven **7**

- Thematafels
- Smart werken & Innovatie **8**
- Onderwijs & Arbeidsmarkt **14**
- Mobiliteit & Bereikbaarheid **22**
- Wonen & Vastgoed **28**
- Circulaire economie & Energietransitie **34**
- Gezondste Regio **42**

- Concept jaaragenda Achterhoek Raad 2025 **48**

Inleiding

Sinds 2019 werken we samen aan het realiseren van de Achterhoek Visie 2030. Jaarlijks maken we de balans op. In het uitvoeringsplan 2025 kijken we terug op wat we in 2024 hebben gedaan om onze doelen te bereiken. En kijken we vooral vooruit. Veel activiteiten zijn meerjarig. Dat hebben we nu inzichtelijker gemaakt. Ook is meer dan in vorige jaren de verbinding tussen doelen in de Visie 2030 en de activiteiten van de thematafels gelegd. Per doel schetsen we langs welke grote lijnen we werken en zoomen we in op concrete activiteiten en projecten. We komen hiermee tegemoet aan de wens van de Achterhoek Raad in 2023 om meer "SMART" te zijn in het uitvoeringsplan 2025. Overigens verschilt de mate van concreetheid per thematafel, gelet op de doelen en aanvliegroutes.

Achterhoek Board

Successen 2024

- Het binnenhalen van een tweede Regio Deal en het sluiten van het convenant met het Rijk. We kunnen aan de slag met de elf springplanken in de Deal.
- We zijn een van de tien regio's die aan de slag gaan met een langjarig programma voor Elke Regio Telt. Hierdoor hebben we de mogelijkheid om in een vroeg stadium met meerdere ministeries in gesprek te

zijn om tot een langjarige regionale investeringsagenda voor de Achterhoek te komen. Elke Regio Telt en de daarbij behorende investeringen in de regio zijn een belangrijke inzet geweest voor onze lobby richting zowel de formateur/nieuwe coalitie als ook tijdens het Lentefestival. Belangrijkste strekking in onze brief aan de formateurs was: "investeer in langjarige regionale investeringsagenda's voor in eerste instantie de 10 regio's vanuit

Lentefestival
juni 2024

Elke Regio Telt. Hiervoor zijn miljarden aan middelen en menskracht nodig. Om de infrastructuur op peil te brengen, woningen te bouwen en Rijksdiensten in de regio te vestigen."

- Ons Lentefestival was zeer goed bezocht met ruim 20 Tweede Kamerleden, (toekomstige) staatssecretarissen/ministers en meerdere collega's van verschillende departementen. Interactief zijn op vijf thema's gesprekken gevoerd.
- Het in korte tijd samen met het Rijk opzetten van de pilot snelle start asielzoekers. Hierin worden vrije plekken in de asielopvang in de Achterhoek gevuld met kansrijke asielzoekers die op basis van gerichte werving en matching op vacatures en opleidingsplaatsen bij werkgevers in tekortsectoren naar de Achterhoek komen.
- We hebben de gemeente Montferland hartelijk welkom geheten per 1 januari 2024.

Extra financiële middelen 2024

- Regio Deal van 25 miljoen, start 1 oktober 2024
- Nieuwe Leaderperiode van 2,2 miljoen
- € 900.000,-- voor experimenteergebied kringlooplandbouw
- Project Opijver, 1 miljoen ESF subsidie
- Woningbouwimpuls van 4,5 miljoen voor de gemeenten Doetinchem en

Achterhoek Raad

- Oude IJsselstreek
- € 350.000,-- voor een pilot snelle start asielzoekers
- € 85.000,-- voor de actieagenda mkb dienstverlening

En verder in 2024

- We hebben een lichte evaluatie gehouden. De uitkomsten zijn aanleiding voor keuzes en acties richting 2025.
- De contourenschets als vertrekpunt om het Ruimtelijk Perspectief te bouwen is afgerond.
- We hebben geconstateerd dat een doorontwikkeling van SmartHub, ook in relatie tot de campagne Onverwachte Hoek, wenselijk is en vraagt om een heldere gezamenlijke aanpak van onze profilering. In 2025 komt hiervoor een plan.

- We hebben de verbinding gezocht met Dutch-German Tech.land, dé plek waar grensoverschrijdende samenwerking tussen Nederland en Duitsland realiteit wordt.
- We hebben de ontwikkelingen rondom de Noordelijke Aftakking van de Betuwe Route nauwlettend gevolgd en zijn zeer alert op de kaders en de uitvoering van het nut- en noodzaak onderzoek.
- De eerste mobiliteitshub in de Achterhoek is geopend in Lichtenvoorde.
- Een mooie samenwerking van Onverwachte Hoek met de Zwarte Cross
- We hebben de Achterhoek Monitor 2024/2025 opgesteld. In januari 2025 wordt deze gepresenteerd.
- Twee Boardleden én de secretaris-directeur hebben afscheid genomen.

Bijeenkomst
Regio Deal
november 2024

Waar hadden we meer op in willen zetten in 2024

- Het op eigen kracht investeren in projecten los van subsidies.
- De digitale transitie in de totale breedte, aanvullende op wat er in de thematafels gebeurt.

Wat is onze focus in 2025

- We zetten vol in om tot een investeringsagenda met het Rijk te komen in het kader van Elke Regio Telt, omdat we geloven dat daar de kans ligt op structurele meerjarige financiering vanuit het Rijk.

- De digitale transitie en AI toepassingen willen we meer in alle sectoren laten landen. Dit is ook een opgave voor elke Thematafel.
- We gaan stappen maken in de samenwerking met Tech.land. We zien kansen voor bijvoorbeeld geavanceerde productie en robotica en de circulaire economie. Het netwerk strekt zich uit over Oost-Nederland en Noord-Westfalen in Duitsland en fungeert als toegangspoort tot een grootschalig netwerk.
- We gaan werken aan een gezamenlijke profilering samen met SmartHub en Onverwachte Hoek.
- De energietransitie, met name inzet op

de beperkingen in het energienet. Dit is nodig voor het het verdienvermogen van ons bedrijfsleven en de noodzakelijke woningbouw.

- We ronden het Ruimtelijk Perspectief Achterhoek af.

En we gaan

- Starten met het maken van een nieuwe Visie 2040/2050.
- Samen met alle thematafels en andere partners de Regio Deal uitvoeren en tot een succes maken.

Ruimtelijke Opgaven

Ruimtelijk Perspectief Achterhoek

Wat hebben we gedaan in 2024

In 2024 is het winnend ontwerp voor de Achterhoek vanuit de Eo Wijersprijsvraag benut om te vertalen naar een Achterhoeks verhaal voor de ruimtelijke opgaven in de regio. In 2024 hebben we zes werksessies gehouden, meerdere presentaties in verschillende gremia gegeven en een Webinar georganiseerd. Doel hiervan was om tot een eerste Achterhoeks verhaal te komen dat het vertrekpunt is voor de ontwikkeling van het Ruimtelijk Perspectief Achterhoek (RPA). Dit is verder uitgewerkt in een Contourenschets met bouwstenen voor het Ruimtelijk Perspectief Achterhoek. Er worden vier belangrijke contouren meegegeven voor keuzes van ruimtelijke ontwikkelingen voor de lange termijn. De Contourenschets wordt in 2024 afgerond, het doel is om aan de hand van de Contourenschets het RPA op te stellen en in 2025 af te ronden.

Wat is onze focus in 2025

- We ronden het Ruimtelijk Perspectief Achterhoek af.
- We gaan de Governance rond de ruimtelijke opgaven optimaliseren.

Samenwerking met provincie (en Rijk)

Wat hebben we gedaan in 2024

In 2024 functioneerde de Stuurgroep RPA ook als integrerende tafel om de ruimtelijke processen van de provincie te bespreken. Het in 2023 opgestelde Regioarrangement Achterhoek is input geweest voor het provinciale Ruimtelijke Voorstel aan het Rijk. Op dit moment wordt het Ruimtelijk Voorstel uitgewerkt in een Ruimtelijk Arrangement. Hierin maakt de provincie afspraken met het Rijk (juni/juli 2025) over de inpassing en uitvoering van de nationale en provinciale opgaven in Gelderland. De provincie betreft hier de gemeenten en waterschappen in regionaal verband bij. Vooral ambtelijk zijn de bijeenkomsten gevolgd en is actieve inbreng geleverd. Via de bestuurlijke integrerende tafel zijn de bestuurders bij dit proces betrokken. Verder is er een bijdrage geleverd aan de Integrale Gebiedsprogrammering (IGP) en aan het VLGG (Visie landelijk Gebied Gelderland). Door het stopzetten van het NPLG (Nationaal Programma Landelijk Gebied) ziet het vervolg er anders uit dan verwacht.

Wat is onze focus in 2025

In 2025 blijven we een actieve bijdrage leveren aan de ruimtelijke processen van onder andere de Provincie, met name het Ruimtelijk Arrangement.

Presentatie
Ruimtelijke Opgaven

Smart werken & Innovatie

In 2030 is de arbeidsproductiviteit in de maakindustrie en de agrosector verhoogd

Doel

Productie van de toekomst door technologische innovatie

SDG 9 industrie, innovatie en infrastructuur

Springplank Regio Deal
Verdienvermogen breed bedrijfsleven

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

De uitdaging is om met de innovatieve en leidende koplopers én de hoge organisatiegraad van bedrijven als basis, ook in het peloton van mkb-bedrijven te komen tot innovatie en transitie. Dit doen we door het implementeren van sleuteltechnologieën, waaronder Artificial Intelligence, te stimuleren.

Wat hebben we in 2024 gedaan en met welk resultaat

- Het project 3D-metaalprinten is verder uitgevoerd. Met dit project wordt kennis opgedaan van de technologie van 3D-metaalprinten door te experimenteren en ervaringen te delen. Dit wordt samen met het onderwijs en in verbinding met Bocholtz gedaan, waar een vergelijkbaar project loopt.
- Het project 3D-metaalpoeder zeven is gestart. Hiermee wordt het zeven van het metaal na een printrun duurzamer, veiliger en efficiënter.
- Het project Fieldlab Digital Twin is afgerond. In dit project konden Achterhoekse bedrijven experimenteren in het open Fieldlab Digital Twin. Daarnaast zijn mbo- en hbo-studenten en werknemers opgeleid en getraind in didactische labs.
- We zijn gestart met een brede aanpak op Artificial Intelligence (AI), met als doel bedrijven bewust te maken van wat AI inhoudt en kan betekenen voor hen. Er is een strategie op AI ontwikkeld, deze wordt in 2025 verder uitgewerkt. In leerkringen komen bedrijven bij elkaar en gaan daar met elkaar in gesprek over AI. Vanuit de sector maakindustrie, wordt de verbinding gelegd met andere sectoren in de regio (agro, zorg, onderwijs en bouw).

Wat hebben we in 2024 afgerond of waar zijn we mee gestopt

- Het project Fieldlab Digital Twin is afgerond.

Welke projecten en/of activiteiten lopen door in 2025

- De projecten 3D-metaalprinten en 3D-metaalpoeder zeven lopen door in 2025.

- De strategie op AI binnen de sector maakindustrie wordt verder uitgewerkt, (uitbreiding van) de leerkringen AI vormen hier onderdeel van.
- De uitrol AI vanuit de maakindustrie naar andere sectoren.

Wat gaan we in 2025 nieuw oppakken

- Het stimuleren van bedrijven om (nieuwe) sleuteltechnologieën (waaronder AI) te implementeren.

Doel

Oplossen maatschappelijke vraagstukken door innovatie en sociale innovatie

SDG 12 verantwoorde consumptie en economische kansen

Springplank Regio Deal
Verdienvermogen breed bedrijfsleven en datagedreven Achterhoek

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

De Achterhoek beschikt over een innovatief sterk en diepgeworteld mkb dat een grote bijdrage kan leveren aan het oplossen van maatschappelijke uitdagingen. We willen dit versnellen door verbindingen te leggen tussen overheden, ondernemers en maatschappelijke instellingen. We richten ons op vernieuwende proposities, bijvoorbeeld samenwerkingsvormen die meer ondernemerschap en minder bureaucratie beogen, om tot maatschappelijke meerwaarde te komen. En op nieuwe ideeën, praktijken en strategieën die gericht zijn op het verbeteren van sociale structuren en medewerkers van de toekomst.

Wat hebben we in 2024 gedaan en met welk resultaat

- Het project Startup in Residence is verder uitgevoerd. Dit project brengt startups en overheden met elkaar in contact door de inzet van maatschappelijke challenges (tot nu toe 15 challenges). Overheden krijgen

daarmee de mogelijkheid om hun innovatiekracht te vergroten.

- Er is veel aandacht besteed aan de netcongestie op bedrijventerreinen, zie hiervoor bij circulair economie en energietransitie.
- Het project iSHARE is verder uitgevoerd. In dit project verbinden en versterken innovatieve softwarebedrijven elkaar door personeel te delen tegen de kostprijs.

In het R&D Fieldlab, betrekken ondernemers het onderwijs op gebied van data science en AI. Alles is gericht op samenwerken, elkaar versterken, meer uitdaging creëren voor werknemers en behoud van medewerkers.

- Het project Leergang Toekomstgericht Retailmanagement is afgerond. Hieraan hebben Achterhoekse Retailondernemers meegedaan om in samenwerking en co creatie het Retail ecosysteem te realiseren.
- Het project SmartHub Development is verder uitgevoerd en richt zich op de persoonlijke en professionele ontwikkeling van personeelsleden van

Achterhoekse bedrijven en instellingen. 25 bedrijven doen op dit moment mee in 7 leerkringen. Samen organiseren ze projecten en programma's die medewerkers uitdagen, enthousiasmeren en inspireren.

- We zijn eind 2024 gestart om de ontwikkeling van een regionaal datagedreven ecosysteem voor te bereiden. Datagedreven Achterhoek vormt één van de springplanken van de Regio Deal en is gericht op het verzamelen, ontsluiten, analyseren en toepassen van data voor maatschappelijke vraagstukken.

Wat hebben we in 2024 afgerond of waar zijn we mee gestopt

- Project Leergang Toekomstbestendig Retailmanagement is afgerond.

Welke projecten en/of activiteiten lopen door in 2025

- De projecten iSHARE, Startup in Residence en SmartHub Development lopen door.
- We werken verder aan het ontwikkelen van een regionaal datagedreven ecosysteem.

Wat gaan we in 2025 nieuw oppakken

- We gaan een belangrijke impuls geven aan een datagedreven Achterhoek.

Doel**Open innovatiesysteem**

SDG 9 industrie, innovatie en infrastructuur

Springplank Regio Deal
Verdienvermogen breed bedrijfsleven

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

In de Achterhoek is een sterk open innovatiesysteem actief tussen de mkb-bedrijven. Binnen dit systeem wordt samen geleerd, kennis gedeeld en geïnnoveerd. Tot nu toe zijn vooral de koploperbedrijven aangesloten. De aanpak is erop gericht om ook het breed mkb (organisaties van 2 tot 200 medewerkers) hieraan te verbinden, zodat ook zij meer kunnen innoveren.

Wat hebben we in 2024 gedaan en met welk resultaat

- We hebben innovatiecentra (De Steck, SHII, De Marke, CIVON) als onderdeel van het open innovatiesysteem ondersteund, gericht op kennisdeling en ontsluiting van innovatie in het open innovatiesysteem.
- We hebben onderzoek gedaan naar de rol van verbinders in het open innovatiesysteem in het bereik van het breed mkb.
- De Achterhoek is als koploperregio aangehaakt bij de landelijke actieagenda mkb-dienstverlening. Met de middelen uit dit actieplan willen we ondernemersgemeenschappen versterken en de publieke ondernemersdienstverlening verbeteren.

Wat hebben we in 2024 afgerond of waar zijn we mee gestopt

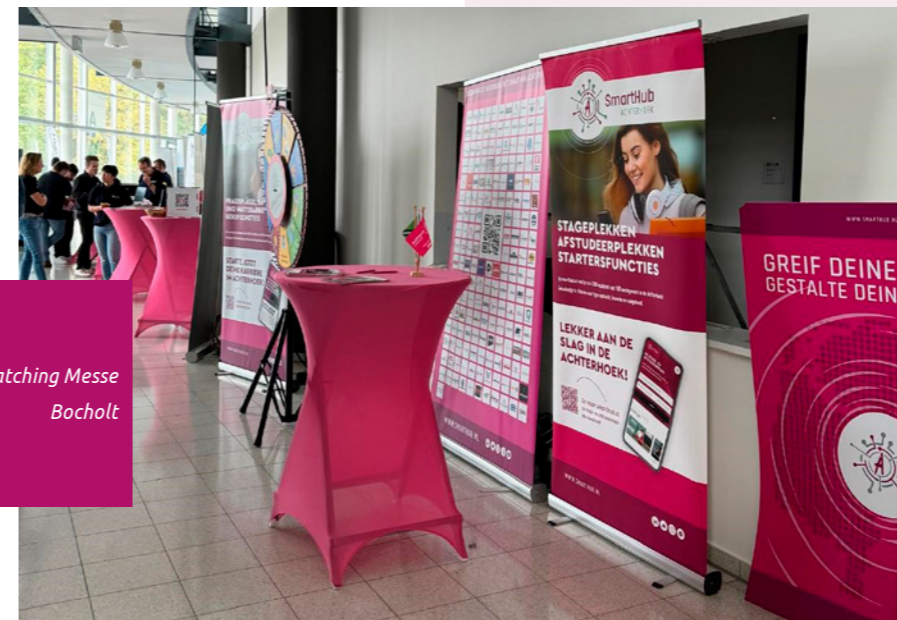
- Het project Skills Academy Achterhoek-Liemers vanuit innovatiecentrum de Steck is afgerond.

Welke projecten en/of activiteiten lopen door in 2025

- We blijven inzetten op de verbinders in het Achterhoekse ecosysteem, zij spelen een belangrijke rol in het bereiken van het breed mkb. Zij kunnen vanuit kenniskringen en netwerken de nieuwe doelgroepen bereiken en vraag gestuurd verder helpen. Daarnaast kunnen zij het aanbod van onze innovatiecentra hierop laten aansluiten.
- We ondersteunen de innovatiecentra (De Marke, De Steck, CIVON, SHII) waar nodig, waarbij het nadrukkelijk de bedoeling is dat de innovatiecentra voor hun voortbestaan niet afhankelijk zijn van incidentele middelen van Rijk of regio, maar vanuit hun kernwerkzaamheden eigen 'verdienvermogen' ontwikkelen.

Wat gaan we in 2025 nieuw oppakken

- We verkennen wat nodig is om het vestigingsklimaat te verbeteren met behulp van de top 25 van Achterhoekse bedrijven, zodat grote bedrijven in de regio gevestigd blijven. Deze bedrijven zijn van groot belang omdat er vaak een regionale toeleverketen achter zit.
- We gaan de landelijke actieagenda mkb-dienstverlening uitvoeren, met als doel om het breed mkb te bereiken en hen te ondersteunen in hun (innovatie-)vragen door deze te articuleren en te verbinden met het open innovatiesysteem.
- We verkennen hoe het open innovatiesysteem verder verrijkt kan worden door nog meer verbinding met het hoger onderwijs en Duitsland.

Matching Messe
Bocholt

Doel**Stage- en afstudeerregio**

SDG 8 eerlijk werk en economische kansen

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

Met SmartHub 2.0 vergroten we de aantrekkelijkheid van de Achterhoek als economische- en arbeidsregio, met name voor arbeidspotentieel tussen de 18 en 45 jaar. SmartHub 2.0 is een kapstok (stichting), die de krachten bundelt en een logische samenhang aanbrengt tussen initiatieven. Het project SmartHub Young Talent richt zich primair op stagiaires en afstudeerders.

Wat hebben we in 2024 gedaan en met welk resultaat

- Samen met de stichting SmartHub is er gewerkt aan de integratie van de drie SmartHub-initiatieven (Young Talent, Development en Incubator Industry) ten behoeve van een efficiëntere bedrijfsvoering van de drie initiatieven en een gezamenlijke profilering.
- Het project SmartHub Young Talent is verder uitgevoerd met als doel om jong talent (16 – 25 jaar) aan te trekken en te behouden om de krapte op de Achterhoekse arbeidsmarkt te verkleinen. Er zijn circa 185 organisaties en bedrijven aangesloten in dit meerjarige project.

Welke projecten en/of activiteiten lopen door in 2025

- De verdere integratie van de drie SmartHub-initiatieven gaat door in 2025, waarbij wordt verkend hoe de verbinding met de campagne Onverwachte Hoek kan worden gelegd.
- Profilering van de Achterhoek als dé stage en afstudeerregio van Nederland. Met campagnes, promotiemateriaal, sociaal media en deelname aan open- en bedrijfsdagen vanuit SmartHub Young Talent.

Onderwijs & Arbeidsmarkt

In 2030 zijn vraag en aanbod op de arbeidsmarkt in evenwicht

Doel

De tekorten op de arbeidsmarkt zijn teruggedrongen

SDG 8 eerlijk werk en economische kansen

Springplank Regio Deal
Bestrijding
arbeidsmarktcraptes

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

De grote lijn is de positionering van de Achterhoekse arbeidsmarkt. Hoe zorgen we dat we een aantrekkelijke arbeidsmarkt zijn en blijven. Vanuit strategie naar aanpak; hoe en welke invloed kunnen we hebben op het regionale vraagstuk van werkgevers als werven, binden en boeien van medewerkers voor met name de sectoren Techniek, Zorg en Onderwijs.

Wat hebben we in 2024 gedaan en met welk resultaat

- Het project Femme Tech is van start gegaan. Met dit project worden vrouwen en meiden gestimuleerd om te kiezen voor en te werken in de techniek. Dit start al vanaf het basisonderwijs tot en met de werkvloer. Er zijn nog geen resultaten te melden.
- Het Servicepunt Techniek (SPT) laat mooie resultaten zien waar het gaat om de begeleiding van kandidaten naar een toekomst in de techniek. De resultaten liggen hoger dan vooraf geprogno-tiseerd. Er zijn 104 kandidaten en 83 organisaties geregistreerd. Met ruim 400 LLO activiteiten via contract-onderwijs en verschillende bijeenkomsten.
- Ook in 2024 hebben we weer een succesvolle Week van de Techniek, Techniekdag en First Lego League georganiseerd. Hiermee hebben we veel kinderen en jongeren in contact gebracht met de mooie wereld van techniek. Met als doel om te kiezen voor techniek.
- Het onderzoek routekaart Arbeidsmarktpositionering is opgeleverd. Dit geeft input voor het verdiepende gesprek welke keuzes we moeten maken op strategisch niveau en welke activiteiten dat met zich meebrengt op tactisch en operationeel vlak.

Wat hebben we in 2024 afgerond of waar zijn we mee gestopt

- Het HR-voucherproject vanuit het Gelrepact is afgerond. Maar liefst 30 deelnemende bedrijven hebben een scan gehad. Deze scan geeft handvatten voor het strategisch HR-beleid van het bedrijf.
- De initiatieven Week van de Techniek, Techniekdag en First Lego League zijn geborgd bij partners in onze regionale samenwerking.

Welke projecten en/of activiteiten lopen door in 2025

- Naast de projecten FemmeTech, het Servicepunt Techniek (SPT) gaan we aan de slag met de routekaart Arbeidsmarktpositionering. De bevindingen in relatie tot de ervaren krapte is aanleiding om verder te kijken welke keuzes we willen/moeten maken op strategisch niveau en wat de vertaalslag is naar tactisch en operationeel niveau.
- De activiteiten uit het Gelrepact krijgen een vervolg in het Gelrepact 2.0 en de gesprekken rondom borging Servicepunt Techniek worden opgepakt.

Wat gaan we in 2025 nieuw oppakken

- We verbinden de landelijke, boven-regionale en sectorale programma's met activiteiten die we vanuit de regio ontplooiën. We willen voorkomen dat zaken dubbel gebeuren. Voorbeelden van deze programma's zijn: Prettig werken in Zorg en Welzijn (regioplan De Gezondste Regio). Onderwijsregio's Achterhoek/Noord-West Veluwe (VO), Oost NL (PO) en Gelderse onderwijsregio (MBO). Het Aanvalsplan Techniek vanuit het Groene en Digitale Banenplan, Techkwadraat, het landelijk Platform Talent voor Technologie (PTvT), Sterk Techniek Onderwijs (STO) en het Gelrepact 2.0.

Talenten zijn benut

Doel

SDG 4 kwaliteit onderwijs

Springplank Regio Deal Bestrijding arbeidsmarkt- krapte en inclusieve arbeidsmarkt

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

We stimuleren, faciliteren en ondersteunen een Leven Lang Ontwikkelen en Duurzame Inzetbaarheid van medewerkers, rekening houdend met kansengelijkheid. Enerzijds ligt hier een rol voor de werkgevers door in te zetten op een leercultuur in bedrijven en tussen sectoren. Anderzijds is het belangrijk dat werknemers proactief zijn in hun professionele ontwikkeling en de kansen pakken om flexibel te blijven en mee te kunnen bewegen met ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Tevens is er aandacht voor Loopbaan en Beroep binnen het VO om leerlingen kennis te laten maken met de kansen in onze regionale arbeidsmarkt.

Wat hebben we in 2024 gedaan en met welk resultaat

- Sinds 2020 loopt het project Opijver. Met scholingsvouchers ondersteunen we inwoners die opgeleid willen worden richting kansrijke beroepen en geen recht hebben op een andere voorziening voor opleiding. In 2024 is er een ESF-subsidie toegekend om het project te continueren. In de eerste 4 jaar zijn mooie resultaten bereikt: meer dan 3000 loopbaangesprekken, 1500 vouchers toegekend. 92% heeft de opleiding succesvol afgerond en 92% heeft betaald werk. De waardering voor deze dienstverlening is een 9,2.
- We zijn gestart om samen met de ministeries van EZ, OCW en SZW te verkennen op welke manier we een pilot “dempem inkomensval van werk naar werk” vorm kunnen geven.
- In november wordt het implementatieplan voor het Regionaal Werkcentrum RWC (Rijksopdracht) opgeleverd. Het implementatieplan voldoet aan de Rijksopdracht en houdt rekening met de regionale wens om ontschot samen te willen werken. Binnen de Rijksopdracht om te komen tot een Regionaal Werkcentrum zit tevens de opdracht om te komen tot een regionaal beraad.

Het vormgeven van deze Governance opdracht, passend bij onze regionale samenwerking is opgepakt.

- We hebben Tech Tok door ontwikkelend en een verkenning Tech Tok voor Zorg en Onderwijs gestart. Doel is om jongeren een realistisch beroepsbeeld te geven.
- We hebben de samenwerking werkgevers en onderwijs met Profijtscholen t.b.v. praktijk realistisch leren verkend. Hiermee brengen we de beroepspraktijk dichter bij het onderwijs.
- Er is ingezet op het zeer intensief bezoeken van ondernemers en werkgevers in de regio om het Grensland College meer bekendheid te geven. Dit heeft geleid tot een verhoogde instroom in september. Er zijn vijf AD-opleidingen van start gegaan. Aan een zesde wordt gewerkt. De interventie heeft duidelijk gemaakt dat er nog een grote mate van onbekendheid is met deze opleiding en met het principe Associate Degrees in zijn algemeenheid.

Wat hebben we in 2024 afgerond of waar zijn we mee gestopt

- De routekaart Leven Lang Ontwikkelen (van het jonge kind tot de pensioenleeftijd) is opgeleverd en laat een

heel duidelijk beeld zien hoe Leven Lang Ontwikkelen er in de regio op dit moment uit ziet en welke uitdagingen er liggen voor het benutten van talent en op kansengelijkheid. Opvallend punt in deze routekaart is dat de regio zich kenmerkt door een sterke mate van onderadvies bij de overgang PO naar VO. Op basis van de routekaart zal er in 2025 een programma opgezet gaan worden.

- Het Regio Deal project Opijver is afgerond en heeft een doorstart via de ESF gekregen.
- Het Gelrepactproject Leercultuur mkb wordt eind 2024 afgerond. Acht bedrijven zijn van start gegaan met het

programma om de leercultuur te bevorderen. Het project moet nog worden geëvalueerd.

Welke projecten en/of activiteiten lopen door in 2025

- Er loopt een landelijke verkenning hoe fondsen als Opijver geborgd kunnen worden via Human Capital-NL. Tot die tijd proberen we het project Opijver via tijdelijke middelen in de lucht te houden. Een nieuwe impuls met Regio Deal middelen is er daar mogelijk één

van. Hierbij zal het accent liggen op het bereiken en opleiden van kandidaten MBO 1 en 2 en AD niveau.

- Het AD onderwijs in de regio bestendigen (Grensland College) qua instroom vraagt om extra aandacht. Samen met de projectleider wordt gekeken hoe en in welke vorm dit georganiseerd kan worden.

Wat gaan we in 2025 nieuw oppakken

- Het aanstellen van een kwartiermaker om een programma te ontwikkelen naar aanleiding van de bevindingen van de Routekaart Leven Lang Ontwikkelen.
- Uitrollen van het implementatieplan om het Regionaal Werkcentrum (RWC) vorm te geven aansluitend bij de Rijksopdracht. Een centrum voor loopbaanvraagstukken van werkgevers, werknemers en inwoners.
- Het naar verwachting starten van een pilot inkomensval van werk naar werk.

Doel

Een inclusieve arbeidsmarkt

SDG 10 ongelijkheid verminderen

Springplank Regio Deal
Inclusieve arbeidsmarkt

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

We maken ons sterk voor iedereen die ondersteuning nodig heeft bij het vinden van een plek op de arbeidsmarkt.

We werken vanuit de strategische agenda inclusieve arbeidsmarkt Achterhoek langs vier lijnen.

We brengen het onbenut arbeidspotentieel, dat momenteel geschat wordt op ongeveer 14.000 personen, in beeld. We zetten in op het vergroten van de digitale vaardigheden van inwoners zodat zij kunnen participeren op de werkvloer en in de samenleving, we bestrijden de laaggeletterdheid en we zetten in op het voorkomen van schooluitval onder jongeren.

Wat hebben we in 2024 gedaan en met welk resultaat

- Het project Kleurrijke Zorgverleners is gestart. Kandidaten met een andere nationaliteit dan de Nederlandse gaan onder intensieve begeleiding rondom cultuur en opleiding aan de slag in de ouderenzorg.
- Het project TINT Achterhoek (voorheen Kenniscentrum Inclusieve Technologie) is gestart. Dit project richt zich op het vergroten van de inzetbaarheid en het behoud van medewerkers op de werkvloer door de inzet van technologie.
- We hebben samen met provincie en ministerie van SZW de pilot snelle start Asielzoekers voorbereid. Doel is het ontwikkelen van een werkwijze waarbij vrije plekken in de asielopvang in de Achterhoek gevuld worden met kansrijke asielzoekers. Dit op basis van gerichte werving en matching op vacatures en opleidingsplaatsen bij werkgevers in tekortsectoren naar de Achterhoek komen en vervolgens de benodigde training en begeleiding krijgen om aan het werk te kunnen en blijven.

Wat hebben we in 2024 afgerond of waar zijn we mee gestopt

- Het project Digivaardige Achterhoekhoeker is gestopt na fase 1 omdat er een grote mate van onduidelijkheid bleef bestaan rondom het uiteindelijk op te leveren resultaat.
- Vanuit het Gelrepact 2.0 is het project Rode Loper 2.0 is afgerond. In de afgelopen twee jaar zijn 496 trajecten uitgevoerd voor 425 unieke jongeren, die eerder geen contact hadden met de instanties. Deze jongeren zijn begeleid of doorverwezen/warm overgedragen aan organisaties, die hen verder ondersteunen. Er is vooral behoefte aan financiële ondersteuning voor bijvoorbeeld vervoer of voor studiemiddelen en/of specifieke loopbaancoaching.

Welke projecten en/of activiteiten lopen door in 2025

- Tint Achterhoek loopt tot en met 2026 en moet gekoppeld worden met het bovenregionale initiatief TINT vanuit het Gelrepact 2.0.
- Het project kleurrijke zorgverleners loopt tot en met 2026. Er wordt een koppeling gemaakt met de pilot snelle start Asielzoekers.

first lego league 2024

- Nieuwe planvorming rondom het vraagstuk digivaardigheid. Hierbij nemen we de geleerde lessen en ontwikkelde onderdelen mee vanuit het oude plan Digivaardige Achterhoekers.
- Met de afronding van het project Rode Loper 2.0 binnen de jongerenaanpak Zeg Achterhoek, verkennen we waar we staan en welke aanvullingen er eventueel nodig zijn.

Wat gaan we in 2025 nieuw oppakken

- Project Onbenut Arbeidspotentieel; het In beeld brengen, werkfit maken en opleiden van de doelgroep die valt onder de noemer onbenut arbeidspotentieel met als doel deze groep duurzaam aan werk te helpen binnen kansrijke sectoren.
- Uitvoeren van de pilot snelle start Asielzoekers, samen met ondernemers, het ROC en de overheid kijken we hoe we kansrijke asielzoekers snel naar werk kunnen begeleiden. Werk leidt tot een snellere integratie en meedoen in

de maatschappij. Tevens helpt het om te voorzien in het levensonderhoud. Dit is een project waarbij we zowel regionaal, maar ook op provinciaal als op Rijksniveau met elkaar samenwerken.

Doel

Grensoverschrijdende en bovenregionale samenwerking

SDG 4 kwaliteit onderwijs

Springplank Regio Deal Bestrijding arbeidsmarktcrapte

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

We zetten in op het pakken van kansen die er zijn om via grensoverschrijdende en bovenregionale samenwerking de uitdagingen binnen onderwijs en arbeidsmarkt te realiseren. Dit door in gezamenlijkheid projecten en initiatieven van de grond te tillen.

Wat hebben we in 2024 gedaan en met welk resultaat

- De Euregionale doorlopende leerlijn is van start met een Scholenmakelaar die aan beide zijden van de grens scholen met elkaar verbindt en activiteiten met hen initieert. Met als doel euregionaal onderwijs te faciliteren en op cruciale plekken in de gehele onderwijsketen te integreren.
- We werken actief samen binnen het Gelrecompact (bovenregionale samenwerking Arbeidsmarktregio's/HC agenda's Gelderland).
- Hieruit komen projecten voort die hiervoor al benoemd zijn. Zoals de leercultuur mkb, HR-voucher project en Rode Loper 2.0.

- Gelrecompact 2.0, het vormgeven aan een vervolg van de samenwerking binnen het Gelrecompact.
- De samenwerking met de Liemerse Ambassade is gecontinueerd binnen het Servicepunt Techniek, hierbij delen we kennis over de regionale arbeidsmarkt op het gebied van techniek.

Welke projecten en/of activiteiten lopen door in 2025

- Gelrecompact 2.0 gaat van start waarbij er ingezet wordt op een bovenregionaal kennisnetwerk rondom inclusieve technologie.

Wat gaan we in 2025 nieuw oppakken

- Verkennen aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt vraagstukken bij Tech.Land Münster.

Mobiliteit & Bereikbaarheid

In 2030 is er duurzaam, betrouwbaar en toegankelijk vervoer voor iedereen

Doel

De infrastructuur is robuust en toegankelijk

SDG 9 industrie, innovatie en infrastructuur

Springplank Regio Deal
Publieke mobiliteitsaanpak

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

We zetten in op een robuust en goede toegankelijke infrastructuur.

Dit betekent dat we ons inzetten voor een verkeersveilige en goed doorstromende N18, snelle (interregionale) fietsverbindingen en een goede bereikbaarheid van de A12 tussen Arnhem en de Duitse grens.

Wat hebben we in 2024 gedaan en met welk resultaat

- We hebben een vervolg gegeven aan de gebiedsgerichte verkenning N18. Er loopt nu een opdracht om een integraal beeld van de verschillende infrastructurele en ruimtelijke opgaven in de N18-corridor tussen Varsseveld en Groenlo te schetsen. Doel is daarbij om tot een brede regionale investeringsagenda te komen. Hiermee kunnen we gefaseerd, vanuit verschillende beleidsterreinen en op modulaire wijze, voor onderdelen gericht lobbyen, dan wel (co)financieren en uitvoeren.
- We hebben volop gelobbyd voor de N18, zowel tijdens het lentefestival als tijdens werkbezoeken van Tweede Kamerleden, Provinciale Statenleden en ambtenaren vanuit het ministerie I&W.
- De drie geplande verkenningen naar snelle fietsverbindingen zijn uitgevoerd, namelijk: Emmerich-Doetinchem-Zevenaar, (Lieve)de-Lichtenvoorde-Aalten-Bocholt en Doetinchem-Varsseveld-Lichtenvoorde-Groenlo. Deze worden eind 2024 bestuurlijk besproken om vervolgens in samenwerking met de verschillende partners in plannen uit te werken en te realiseren.
- We hebben met de Stedendriehoek verkennende gesprekken gevoerd over

mogelijkheden rondom het realiseren van de doorkoppeling van de spoorlijn Winterswijk-Zutphen-Apeldoorn. Het doel was duidelijkheid te krijgen over elkaars ambities op dit onderwerp en een gezamenlijke lobby.

- We hebben de doorkoppeling van de treinverbinding Winterswijk-Zutphen-Apeldoorn in onze visie op het OV-netwerk opgenomen. Deze visie is samen met onze input op de OV-concessie aan de provincie gestuurd. De provincie heeft de doorkoppeling als mogelijke ontwikkelopgave in de concessie meegegeven.

Wat hebben we in 2024 afgerond of waar zijn we mee gestopt

- De verkenningen naar drie (interregionale) snelle fietsverbindingen zijn afgerond.

Welke projecten en/of activiteiten lopen door in 2025

- We gaan door met het uitvoeren van N18-lobbyactiviteiten om de N18-corridor opgave bij de (provinciale en landelijke) politici over te brengen. Daarmee willen we zo spoedig mogelijk

concrete stappen richting de stip op de horizon van deze N18-corridor zetten.

- We gaan concrete plannen uitwerken voor de realisatie van de drie (interregionale) snelle fietsverbindingen en (co) financiering hiervoor zoeken.
- We gaan de lobby naar een doorkoppeling van de spoorlijn Winterswijk-Zutphen-Apeldoorn voortzetten door de verkenning naar deze doorkoppeling geagendeerd te krijgen bij het BO-Mirt.

Wat gaan we in 2025 nieuw oppakken

- De resultaten uit de gebiedsinvesteringsagenda N18 gaan we gebruiken om snel tot concrete vervolgacties in 2025 te komen, om doelgericht onderdelen in de N18-corridor conform de stip op de horizon te realiseren.
- We gaan aan de slag met nieuwe nog nader te bepalen verkenningen naar potentiële fietsverbindingen.

Doel

De CO2 uitstoot van het verkeer en vervoer is verminderd

SDG 11 duurzame steden en gemeenschappen

Springplank Regio Deal
Publieke mobiliteitsaanpak

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

We stimuleren duurzaam woon-werkverkeer en werkverkeer. Hierbij hoort ook een robuuste en goed dekkende laadinfrastructuur om de verduurzaming te faciliteren. De grote lijn is om de modal shift en de bijbehorende gedragsverandering te stimuleren.

Wat hebben we in 2024 gedaan en met welk resultaat

- Er zijn diverse acties uitgevoerd op bedrijventerreinen rondom het thema “behoeften laadinfrastructuur bij bedrijven”. Concrete doelen waren het gezamenlijk uitwerken van slimme oplossingen voor o.a. de netcongestie en laadbehoeften op specifieke plekken.
- De Regionale Laadvisie voor de Achterhoek is herijkt, deze geeft gemeenten een leidraad voor het herijken/ opstellen van gemeentelijke laadvisies. De procesbegeleider Duurzame Mobiliteit ondersteunt gemeenten hierbij.
- De logistiek makelaar heeft ondernemers geadviseerd en gestimuleerd richting slim en schoon transport en kilometerreductie om zo de juiste keuzes te maken rond slimme en schone logistiek.
- Er is een meerjarig strategisch communicatieplan ontwikkeld met gedragscampagne en een interventiepakket. Onder meer met Webinars en seminars waar regionale kennis en goede voorbeelden worden gedeeld. Het doel is een substantieel aantal minder gereden wegkilometers.
- We zijn aangesloten bij de activiteiten in het A12 Slim Reizen netwerk. Zoals het opstellen van een visie voor de

A12 alliantie en het stimuleren van duurzaam reizen, met als doel om de filedruk op de A12 te verminderen. Dit door het adviseren en in contact brengen van gemeenten, ondernemers en organisaties met stakeholders.

- De mobiliteitsmakelaars hebben het woon-werkverkeer van ruim 17.000 werknemers in de Achterhoek gemonitord. Dit doen zij in samenwerking met bedrijven en organisaties om het woon-werkverkeer te verduurzamen en om de vitaliteit van werknemers te verbeteren. De makelaars zijn aangesloten bij het A12 Slim Reizen netwerk. In deze samenwerking stemmen zij hun bevindingen en plannen van aanpak af met de mobiliteitsmakelaars uit de andere regio's en organiseren ze gezamenlijk Webinars en fietsstimuleringsacties.

Wat hebben we in 2024 afgerond of waar zijn we mee gestopt

- De herijking van de regionale laadvisie is afgerond.
- Met concrete acties is bijgedragen om de netcongestieproblematiek bij enkele bedrijven op te lossen.

Lentefestival
juni 2024

Welke projecten en/of activiteiten lopen door in 2025

- De inzet van de mobiliteitsmakelaars zal ook in 2025 worden voortgezet. Hiervoor zal een nieuwe opdracht moeten worden gegeven. Zodat de inzet om woon-werkverkeer te verduurzamen ook de komende jaren een vervolg krijgt.
- De logistiek makelaar zal zijn activiteiten in 2025 voortzetten om de jaarlijkse doelen van minder CO-uitstoot en kilometerreductie te behalen.
- We blijven inzetten op de behoeften van laadinfrastructuur van bedrijven, inwoners en overheden door de inzet van de procesbegeleider Duurzame Mobiliteit in 2025 voort te zetten.

Doel

Slimme vervoersvoorzieningen

SDG 11 duurzame steden en gemeenschappen

Springplank Regio Deal
Publieke mobiliteitsaanpak

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

We zetten ons in voor een goed dekkend Openbaar Vervoer-netwerk dat goed aansluit op andere (publieke) modaliteiten en faciliteiten. Hiermee proberen we een nieuwe vorm van publieke mobiliteit te creëren, waar alle vormen van (deel)vervoer en OV effectief en efficiënt op elkaar zijn aangesloten. Een stevige ruggengraat van trein en hoogwaardige buslijnen is een voorwaarde om tot een dekkend netwerk zonder witte vlekken te komen. Het realiseren van een dergelijk goed samenhangend systeem is pionierswerk. Wij zitten als Achterhoek in de landelijke koplopergroep om dit met het Rijk en de provincie Gelderland de komende jaren verder uit te rollen en mee te experimenteren.

Wat hebben we in 2024 gedaan en met welk resultaat

- Er zijn gesprekken met het Rijk en de provincie Gelderland gevoerd over onze publieke mobiliteitsaanpak en onze ambities. Dit hebben we ook ingebracht voor de aanbesteding concessie van het OV. Het Rijk is zeer enthousiast over onze ambities en wijze van werken met deelvervoer (Gaon) en de al goede samenwerking tussen het OV, OV-vangnet en doelgroepenvervoer (ZOOV) in de Achterhoek. Dit heeft zich onder meer vertaald in de springplank publieke mobiliteit van de Regio Deal.
- We hebben samen met het Rijk en de provincie een plan van aanpak publieke mobiliteit uitgewerkt. Hiermee is de Achterhoek één van de koplopers in het land die publieke mobiliteit écht vorm geeft en uitvoert.
- We hebben vanuit Gaon ingezet op het uitbreiden van de deelmodaliteiten en er zijn gesprekken met organisaties, coöperaties en gemeenten gevoerd om aan te sluiten bij het Gaon-platform, ook als zakelijke klant. Dit laatste betekent dat met een eigen geëxploiteerde auto aangesloten kan worden op het Gaon-platform (waaronder de app en het achterliggende systeem). Dit zorgt voor gebruiksgemak bij de klant en een lagere drempel om de auto ook beschikbaar te stellen buiten

kantoor tijden en voor derden.

- Er is een uitvraag gedaan voor de inzet van een makelaar om het gebruik van deelvervoer onder werkgevers te stimuleren en daarmee binnen de regio te laten groeien.
- De eerste echte herkenbare Achterhoekse mobiliteitshub is in Lichtenvoorde geopend. Deze hub zal als voorbeeld dienen voor andere hubs die we de komende jaren gaan realiseren.
- De Gaon-app en website hebben een update gekregen en is in een nieuwe versie bij de opening van de mobiliteitshub in Lichtenvoorde live gegaan.
- Er is een onderzoek naar de behoeften van scholieren en studenten rondom (publieke) mobiliteit uitgevoerd. Dit onderzoek geeft inzicht in wat goed gaat, wat mist en wat anders kan.
- Er is een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor (publieke) mobiliteit over de grens. Dit onderzoek geeft aan waar kansen liggen om de grensmobiliteit de komende periode te verbeteren.

Wat hebben we in 2024 afgerond of waar zijn we mee gestopt

- We hebben input geleverd op het Programma van Eisen voor de OV-concessie.
- We hebben een plan van aanpak publieke mobiliteit opgesteld dat de aanpak en resultaten in de Regio Deal nader uitwerkt, waarmee we de komende jaren concreet aan de slag kunnen.
- De Gaon-app en website hebben een update gehad.
- Er is een onderzoek naar de behoeften van scholieren en studenten rondom (publieke) mobiliteit uitgevoerd.
- We hebben een verkennend onderzoek verricht naar de mogelijkheden voor (publieke) mobiliteit over de grens.

Welke projecten en/of activiteiten lopen door in 2025

- In 2025 gaat een makelaar het gebruik van deelvervoer onder werkgevers stimuleren. Dit moet bijdragen aan het verduurzamen van het wagenpark, het beperken van de CO2-uitstoot en het gebruik van

Opening mobiliteitshub Lichtenvoorde

de deelauto in het netwerk van Gaon stimuleren.

- De behoeften van scholieren en studenten rondom (publieke) mobiliteit worden bestuurlijk getoetst, waarbij bepaald wordt welke gerichte vervolgacties worden uitgevoerd.
- We gaan de resultaten uit het verkennend onderzoek naar de mogelijkheden voor (publieke) mobiliteit over de grens bestuurlijk toetsen. Vervolgens pakken we gezamenlijk kansen op en concretiseren we deze in een plan van aanpak.

Wat gaan we in 2025 nieuw oppakken

- Nader vormgeven van de organisatie voor publieke mobiliteit in de Achterhoek bij ZOOV.
- Met Arriva, provincie Gelderland, de Achterhoekse gemeenten en het Rijk uitvoering geven aan de Achterhoekse publieke mobiliteitsaanpak, waaronder het verkennen van nieuwe mobiliteitshubs.

Wonen & Vastgoed

In 2030 is de woningmarkt in kwalitatief en kwantitatief opzicht toekomstbestendig en evenwichtig

Doel

Voldoende nieuwe betaalbare woningen

SDG 11 duurzame steden en gemeenschappen

Springplank Regio Deal
Bouwen naar Achterhoekse identiteit

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

In de Regionale Woonagenda en de Woondeal hebben we duidelijke afspraken gemaakt over het aandeel betaalbare woningen. We stimuleren conceptuele woningbouw voor de realisatie hiervan, alsmede grondpolitiek en gerichte handhaving en beleid om betaalbare woningen ook in de toekomst betaalbaar te houden.

Wat hebben we in 2024 gedaan en met welk resultaat

- Er is een kwartiermaker sociale koopwoningen aangesteld, die een actieplan heeft ontwikkeld en afspraken heeft geconcretiseerd voor de realisatie van betaalbare koopwoningen.
- We hebben een inspiratiesessie over conceptuele woningen gehouden.
- De Achterhoekse Wooncoöperatie heeft verschillende initiatieven voor kleine (flex)woningen met betaalbare huren ontwikkeld. Onder andere in Meddo waar nu een plan ligt voor 8 zogenaamde box-in-box woningen in een voormalige koeienstal.
- We hebben een start gemaakt met het opstellen van een regionale huisvestingsverordening.
- We hebben bijeenkomsten gehouden over meer regie op de volkshuisvesting.

Onder meer over het betaalbaar houden van koopwoningen die goedkoop in de markt gezet zijn.

- Er is gestart met het herzien van de Achterhoekse Woondeal.

Wat hebben we in 2024 afgerond of waar zijn we mee gestopt

- Gemeenten en bedrijfsleven hebben het convenant huisvesting arbeidsmigranten ondertekend. Het doel hiervan is het verbeteren van de leefomstandigheden en huisvesting van arbeidsmigranten.
- Het voornemen om in een gezamenlijk project minimaal 100 betaalbare woningen te realiseren is in 2024 gewijzigd in het gezamenlijk werken aan minimaal 10% sociale koop. Dit doel van het project Samen Betaalbaar

Bouwen is dus veranderd, net als de wijze hoe dit te bereiken.

Welke projecten en/of activiteiten lopen door in 2025

- We gaan de regionale huisvestingsverordening vaststellen zodat de betaalbare (huur)woningen eerlijk worden toegewezen en gemeenten en woningcorporaties duidelijke afspraken maken over toewijzing aan urgente woningzoekenden.
- Het project Samen Betaalbaar Bouwen krijgt een vervolg. Om meer betaalbare bouw te realiseren is een regionale ambitie van 10% sociale koop afgesproken. Hiervoor stellen we een handreiking op, om zo samen deze ambitie te realiseren.
- We werken verder aan het uitwerken van het ondertekende convenant huisvesting arbeidsmigranten.
- We gaan een herziene Woondeal sluiten tot 2035.

Wat gaan we in 2025 nieuw oppakken

- Regionaal gaan we een aantal projecten voor collectieve woonvormen opzetten waar iedereen van kan leren.

Ondertekening
convenant
huisvesting
arbeidsmigranten

Doel

De bestaande woningvoorraad is toekomstbestendig

SDG 11 duurzame steden en gemeenschappen

Springplank Regio Deal
Biobased Achterhoek

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

Terwijl de woningcorporaties hun eigen duurzaamheidsplannen uitvoeren, richten wij ons vooral op de grote particuliere woningmarkt. Met Energieloket Achterhoek zetten we ons in om particulieren te activeren en te helpen hun woning te verduurzamen. Dit geven we onder meer vorm in de aanpak One Stop Shop, waarmee wordt toegewerkt naar een integrale ontzorgaanpak voor woningeigenaren bij het verduurzamen van hun woning. Daarnaast werken we aan een visie op wonen, welzijn en zorg. Deze geeft richting aan de stappen die we willen zetten om te zorgen dat we in de Achterhoek passende woningen kunnen bieden in een gezonde en vitale leefomgeving met de nodige zorg en ondersteuning.

Wat hebben we in 2024 gedaan en met welk resultaat

- Via het Energieloket Achterhoek zijn inwoners gestimuleerd tot verduurzaming, onder meer door een dagelijks bereikbare klantenservice, bewonersbegeleiding, diverse laagdrempelige adviesdiensten en regionale communicatie en campagnes.
- Voor lage inkomens zijn speciale regionale aanpakken uitgevoerd door 'Bespaarhulp aan Huis', waarbij ook kleinere bespaarmaatregelen worden getroffen en verouderd witgoed vervangen.
- Een regionale isolatieaanpak voor woningen met lage energielabels, enerzijds via een doe-het-zelf spoor en anderzijds via een subsidie voor isolatiemaatregelen aangebracht door gespecialiseerde bedrijven.
- Er zijn diverse wijkaanpakken uitgevoerd zoals wijkgerichte bewustwordingsacties voor verduurzaming, ondersteuning in wijken gericht op leefbaarheid in algemene zin (via het volkshuisvestingsfonds) en in wijken die (op termijn) van het aardgas gaan.
- De One Stop Shop-aanpak is voorbereid om grootschalig uit te rollen. Helaas lukt dit nog niet in verband met de vleermuizen in de spouwmuur. Hopelijk zal dit alsnog in 2025 kunnen plaatsvinden en kunnen dan ook de extra consortia (is er nu 1, doel is 3) gevonden worden voor de uitvoering.
- De concept regionale wonen-, welzijn- en zorgvisie is opgesteld. Hierin maken we vanuit woningcorporaties, zorgpartijen, welzijnsorganisaties, provincie Gelderland en gemeenten afspraken die moeten leiden tot voldoende huisvesting voor (kwetsbare) aandachtsgroepen en ouderen die de benodigde zorg en ondersteuning moeten kunnen ontvangen. Deze visie wordt begin 2025 bestuurlijk vastgesteld.
- Als onderdeel van de zorgvisie wordt een afsprakenkader ouderenhuisvesting vastgesteld waarin de opgave om ouderenwoningen toe te voegen is uitgewerkt. Dit afsprakenkader wordt opgenomen in de herziening van de Achterhoekse Woondeal in 2025.

Wat hebben we in 2024 afgerond of waar zijn we mee gestopt

- Samen met de Achterhoekse gemeenten heeft Energieloket Achterhoek een regionaal plan voor de jaren 2024-2030 opgesteld. De kern van de aanpak blijft bestaan, in ieder geval in de genoemde periode.

Welke projecten en/of activiteiten lopen door in 2025

- Energieloket Achterhoek blijft in 2025 (en de jaren daarna) werken conform het plan 2024-2030 en de daarin omschreven activiteiten om huishoudens in de Achterhoek blijvend te stimuleren tot het (biobased) verduurzamen van de woning.
- De regionale projecten gericht op huishoudens met lage inkomens en woningen met lage energielabels blijven meerjarig doorlopen, net als de uitvoering van subsidieregelingen, stimuleringsleningen en lokale wijkaanpakken.
- We gaan de regionale wonen-, welzijn- en zorgvisie afronden en aan de slag met de uitwerking.

Wat gaan we in 2025 nieuw oppakken

- Binnen het genoemde plan 2024-2030 zal Energieloket Achterhoek vanaf 2025 nog meer gaan inzetten op persoonlijke begeleiding van inwoners en actieve benadering van huishoudens. Hiervoor zullen onder meer de klantenservice en bewonersbegeleiders van het Energieloket een proactieve rol krijgen. Het online bewonersportaal van het Energieloket zal worden ingericht als persoonlijk klant volg- en communicatiesysteem, waarmee tevens meer informatie en data over de voortgang

van de verduurzaming van de woningvoorraad kan worden verkregen.

- Er is door Fixbrigade Nederland en de Naobers een aanbod gedaan voor het opzetten van een project Fixbrigade Achterhoek. Mede vanwege het kostenooipunt is besloten in 2025 te starten met een pilot in de gemeenten Oude IJsselstreek en Oost Gelre. Vooralnog zonder inzet van Fixbrigade Nederland. De bespaarcoaches van het energieloket gaan signaleren en waar gewenst de Naobers inzetten om huurders en kopers te helpen met kleine maatregelen om hun woning energiezuiniger te maken.

Toekomstbestendig bouwen

Doel

Versnelling woningbouw

SDG 11 duurzame steden en gemeenschappen

Springplank Regio Deal
Bouwen naar Achterhoekse identiteit en innovatieve woningbouw

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

In de Regionale Woonagenda is een tienpuntenplan gepresenteerd gebaseerd op de aanpak 'Van dromen naar Doen'. Belangrijke onderdelen hiervan zijn het aanpakken van de capaciteitsproblemen, versnellen en vereenvoudigen van procedures en het verbeteren van het netwerk van bouwers en ambtenaren in de regio.

Starterswoningen
Doetinchem

Wat hebben we in 2024 gedaan en met welk resultaat

- Er is een eerste bouw- en doedag georganiseerd waarin alle stakeholders in de bouwwereld, dus ambtenaren en bouwers, installateurs etc. met elkaar op verschillende manieren spraken over wat nodig is om de woningbouw te versnellen.
- Er is een verkenning gedaan naar mogelijkheden om te komen tot een flexpool Achterhoek, deze wordt eind 2024 afgerond. Doel van de flexpool is het aanpakken van het capaciteits tekort van ambtenaren betrokken bij de bouw.
- Er is een verkenning geweest naar de mogelijkheid van een regionaal loket voor kleine projecten.

Wat hebben we in 2024 afgerond of waar zijn we mee gestopt

- We hebben de verkenning naar een flexpool afgerond.
- We hebben de verkenning van een regionaal loket voor kleine projecten afgerond.

Welke projecten en/of activiteiten lopen door in 2025

- We gaan verder met het organiseren van bouw- en doedagen.
- We gaan aan de slag met de uitkomsten van de flexpoolverkenning.

Wat gaan we in 2025 nieuw oppakken

- We gaan in een pilot mkb-wooncorporatie onderzoeken welke rol het bedrijfsleven kan spelen in de woningbouw. Dit vanwege de sterke lokale verbondenheid van het bedrijfsleven in specifieke kernen en de grote behoefte bij hun (toekomstige) werknemers aan woningen in de directe omgeving.
- We gaan een regionale visie ontwikkelen op het proces en de uitvoering van kleinere projecten.
- We kijken naar mogelijkheden voor woningsplitsing en optoppen en hoe we dit bij zowel sociale huur als bij koopwoningen kunnen stimuleren.

Doel

Ontwikkelen en realiseren van innovatieve en duurzame manieren van bouwen

SDG 12 verantwoorde consumptie en productie

Springplank Regio Deal
Biobased Achterhoek en innovatieve woningbouw

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

We richten ons op toekomstbestendig bouwen. Dit door biobased bouwen en innovatieve woningbouw te stimuleren.

Wat hebben we in 2024 gedaan en met welk resultaat

- Partijen in de regio (bouwers, onderwijs en opdrachtgevers) zijn in verregaande gesprekken om een innovatiecentrum voor de bouw op te richten. Plannen hiervoor zijn eind 2024 concreet.
- Er zijn diverse kennissessies voor onder meer ambtenaren, bouwers, architecten en installateurs georganiseerd. Onder meer over de ontwikkeling van een biobased conceptwoning, het

voorbeeldproject biobased paviljoen en het verduurzamen van woningen door inblazen stro door woningcorporaties. Deze ontwikkeling is ondersteund door de regionale kopgroep Samen Biobased Bouwen in samenwerking met het landelijk netwerk Building Balance.

- Het kader voor toekomstbestendig bouwen is vastgesteld, samen met de thematafel Circulaire economie & Energietransitie en de provincie Gelderland. Dit bevat standaarden en ambities om een impuls te geven aan duurzame en circulaire nieuwbouw de komende jaren.

Wat hebben we in 2024 afgerond of waar zijn we mee gestopt

- Het ontwikkelen van het biobased woonconcept is afgerond. Vanuit RVO is hiervoor expertise geboden over financiering en juridische aspecten van de samenwerking.

Welke projecten en/of activiteiten lopen door in 2025

- De realisatie van een Innovatiecentrum voor de bouw, het plan is gereed en de uitvoering start. Er komt een plek waar

innovatieprojecten in de bouw samen komen.

- Het kader met standaarden en ambities voor toekomstbestendig bouwen wordt uitgewerkt in een regionaal programma dat gaat werken aan kansen, knelpunten en behoeften van regionale partijen (gemeenten, corporaties en marktpartijen). Biobased bouwen is onderdeel van dit programma.

Wat gaan we in 2025 nieuw oppakken

- We gaan bij nieuwbouw het zogenaamde 'Gelders kader voor toekomstbestendig bouwen' toepassen. We doen een brede consultatie om een selectie en prioritering van criteria te maken waar regionaal aan wordt gewerkt. Dit wordt de basis voor een regionaal programma, met onder meer de gemeenten, ondernemers en Cirkelregio de Achterhoek.

Circulaire economie & Energietransitie

In 2030 wordt overgeschakeld naar hernieuwbare energie, worden minder primaire grondstoffen gebruikt, zijn emissies verminderd en is de biodiversiteit toegenomen

Doel

Oplossingen voor energiebesparing, duurzame opwekking en zelfvoorzienend zijn

SDG 7 betaalbare en duurzame energie

Springplank Regio Deal
Slimme energiegemeenschappen

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

We spelen in op de verschuiving in de energievoorziening, onder andere door duurzaam opwekken van energie en oplossingen te zoeken voor netcongestie. Hiervoor werken we aan bewustwording, brengen we onderdelen van het energiesysteem in kaart en ontwikkelen we oplossingsrichtingen waaronder nieuwe samenwerkingsvormen, (decentrale) technische oplossingen en nieuwe verdienmodellen.

Wat hebben we in 2024 gedaan en met welk resultaat

- Er is een inventarisatie gestart naar de beschikbaarheid van de energie infrastructuur voor bedrijven op bedrijventerreinen in de Achterhoek, mede naar aanleiding van netcongestie. Om vervolgens de beschikbare capaciteit zo effectief mogelijk te gebruiken door gezamenlijke en lokale oplossingen.
- We hebben slimme oplossingen achter de meter voor opwek en gebruik van duurzame energie voor agrarische bedrijven ontwikkeld. Daarbij is gebruik gemaakt van kennis ontwikkeld in het project Eco Accu Storage. Er zijn bijeenkomsten gehouden voor agrarische ondernemers in verschillende gemeenten.
- We hebben bijgedragen aan de provinciale energievisie, het integraal en regionaal programmeren voor energiesystemen na 2030 en de afstemming met onder meer de RES Achterhoek en de Energyboard Gelderland.

Wat hebben we in 2024 afgerond of waar zijn we mee gestopt

- Het project Eco Accu Storage is afgerond.

Welke projecten en/of activiteiten lopen door in 2025

- We blijven ons inzetten voor nieuwe activiteiten op lokaal/decentraal niveau, die bij kunnen dragen aan de energietransitie. Naast technische ontwikkelingen kunnen dat ook activiteiten zijn die gericht zijn op de sociale transitie en/of organisatorische transitie.
- Verkennen van netcongestie bedrijventerreinen Achterhoek. We gaan verder met gezamenlijk werken aan bewustwording, het aanpakken van knelpunten en oplossingen op bedrijfs-, bedrijventerrein- en gebiedsniveau. Met als doel oplossingsrichtingen als (coöperatieve) energiegemeenschappen en smart energy hub.
- Versnellen energietransitie agrarische bedrijven, vervolg van uitrollen

accu-concept en delen praktijkverhalen en oplossingsrichtingen.

- Doorvertalen van de provinciale energievisie en de resultaten integraal en regionaal programmeren naar de regionale energieopgave en voor wonen, werken, mobiliteit en ruimte.

Wat gaan we in 2025 nieuw oppakken

- We stellen een strategisch kader op om met een integrale benadering en gericht op de toekomst te bepalen welk (soort) (onderdelen van) projecten bijdragen aan een succesvolle energietransitie. We starten met een levend document die vanuit 3O-samenwerking wordt opgesteld. Het document wordt doorontwikkeld met voortschrijdend inzicht en om te anticiperen op maatregelen en/of nieuwe kaders van Rijkswegen.

Doel

Agro foodsector is koploper kringlooplandbouw

SDG 12 verantwoorde consumptie en productie

Springplank Regio Deal
Toekomstige landbouw & duurzame voedselsystemen

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

We werken aan toekomstbestendige landbouw en een duurzaam voedselsysteem in de Achterhoek. We hanteren een integrale benadering van bedrijfssystemen voor kringlooplandbouw voor (melk) veehouderij en akkerbouw. Europese en nationale doelen op gebied van water, natuur en klimaat leiden tot veranderingen in het landelijk gebied. Daarom wordt gewerkt op bedrijfs-, bedrijfssysteem- en gebiedsniveau met een grote en diverse groep boeren, regionale boerenorganisaties en andere stakeholders. Een belangrijke lijn is experimenteerregio Achterhoek een werkwijze om innovatiegericht én met boeren van 'onderop' samen te werken, om praktijkgerichte kennis en ervaring in te zetten voor (nieuw) beleid en wet- en regelgeving.

Wat hebben we in 2024 gedaan en met welk resultaat

- Met de ontvangen subsidie van LNV (nu LVVN) hebben we invulling gegeven aan Fieldlab Achterhoek. Binnen Fieldlab Achterhoek is de regionale samenwerking van Achterhoekse boerenorganisaties (VALA, VK-Oost, Stichting Biomassa en De Innovatie Coöperatie) versterkt. Er is gewerkt aan het opstellen van een regionale agenda (wenkend perspectief) voor de landbouw in Achterhoek. Er is een (nieuwe) impuls gegeven aan regionale leerkringen en er zijn diverse nieuwe (boeren)experimenten en innovatieprojecten gestart.
- Er is meegewerkt aan de opzet en uitwerking van een ontwerpend onderzoek 'Boerderij van de toekomst' voor de landbouw in Achterhoek en Twente. Dit wordt gezamenlijk uitgevoerd door Wageningen Universiteit & Research (WUR) met De Landbouwers Twente en het ministerie van LVVN.
- We werken regionaal nauw samen met experimenteerregio Twente en landelijk met experimenteerregio's Noord-Nederland en De Peel.
- We verkennen nieuwe initiatieven voor opgaven zoals mest en mineralenmanagement, water en gebiedsgericht werken die kunnen leiden tot nieuwe (meerjarige) projecten en programma's.

Wat hebben we in 2024 afgerond of waar zijn we mee gestopt

- De projecten agro-innovatiecentrum De Marke, kennisnetwerk Vruchtbare Kringloop-Oost en Werken aan Toekomstgerichte Erven zijn afgerond.

Welke projecten en/of activiteiten lopen door in 2025

- Het versterken van regionale samenwerking door het samenbrengen en verbinden van partijen en kennis rondom maatschappelijke thema's zoals mineralenmanagement en water.
- De samenwerking met onderwijspartijen onder andere via lectoraten Van Hall over gebiedsgericht werken en Aeres over kringlooplandbouw.
- Het gezamenlijk Fieldlab Achterhoek vervolgen om de nieuwe regionale agenda uit te werken naar strategieën en acties en organiseren van de daarvoor benodigde middelen.

Wat gaan we in 2025 nieuw oppakken

- We gaan aan de slag met nieuwe projecten onder meer voor thema's mineralenmanagement en water. Door onderzoek en experimenten versterken

we de kennisbasis en leren we van praktijkervaringen. Bij experimenten wordt in de uitvoering ook aandacht besteed aan de doorontwikkeling na de experimentele fase. Dit met oog op wet- en regelgeving, (juridische) (on)mogelijkheden en borging voor opschaling en regio brede toepassing.

Werkbezoek
gedeputeerden
Augustus 2024

Doel

Gebruik (hernieuwbare) grondstoffen in bouw en infra & efficiënter gebruik van (primaire) grondstoffen

SDG 12 verantwoorde consumptie en productie

Springplank Regio Deal
Biobased Achterhoek

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

We willen in aansluiting op de Rijksdoelen in 2030 het gebruik van eindige grondstoffen halveren. Hiervoor zetten we in op het stimuleren van circulair werken door vergroten van de bewustwording en kennisontwikkeling, kennisuitwisseling en het stimuleren van circulariteit door toepassen van nieuwe werkwijzen. We werken aan het monitoren van de voortgang van de transitie naar een circulaire economie in de Achterhoek. We zetten in op het verminderen van het gebruik van primaire grondstoffen door minder en andere (hernieuwbare) grondstoffen te gebruiken en hergebruik van materialen en producten in onder andere de bouw en infra.

Wat hebben we in 2024 gedaan en met welk resultaat

- We hebben voorbeelden van circulaire initiatieven en aanpakken gedeeld in twee regionale werksessies. De werksessies zijn voor kennisdeling en om organisaties aan te moedigen om in beweging te komen door daarvoor voorbeelden en inspiratie aan te reiken.
- We hebben methoden van monitoring van circulaire economie verkend, onder andere om (impact van) grondstofstromen en voortgang in beeld te brengen voor de Achterhoek Monitor 2024-2025.
- Het gebruik van biobased grondstoffen door de ontwikkeling van een regionale biobased ketenaanpak is gestimuleerd. Er zijn diverse kennissessies voor de bouw gehouden en er is een kennisgroep Teelt Biobased Bouwmaterialen gestart.
- Er is een biobased conceptwoning ontwikkeld en het voorbeeldproject biobased paviljoen is opgeleverd.
- Voor het verduurzamen van woningen is door woningcorporaties stro ingeblazen. Deze ontwikkeling is ondersteund door de regionale kopgroep Samen Biobased Bouwen in samenwerking met het landelijk netwerk Building Balance.

- Er is een inventarisatie uitgevoerd van kennis- en ondersteuningsbehoefte bij gemeenten voor toekomstbestendig bouwen door Cirkelregio de Achterhoek. Dat is ook gedaan voor de verduurzaming van infra (grond-, weg- en waterbouw) naar voorbeeld van de aanpak in de Groene Metropoolregio.
- Het kader voor toekomstbestendig bouwen is vastgesteld, samen met de thematafel Wonen & Vastgoed en de provincie Gelderland. Dit bevat standaarden en ambities om een impuls te geven aan duurzame en circulaire nieuwbouw de komende jaren.

Opening van
het biobased
vergaderpaviljoen
De Marke juni 2024

Wat hebben we in 2024 afgerond of waar zijn we mee gestopt

- Verkennende werksessies circulair werken met gemeenten, corporaties en waterschap voor inventarisatie behoefte aan kennis en uitwisseling verschillende aanpakken.
- Er is een biobased vergaderpaviljoen ontworpen en gebouwd door (innovatieve) regionale bedrijven. Het gebouw heeft een voorbeeldfunctie en er zijn bijeenkomsten georganiseerd voor bewustwording en kennisdeling.

Welke projecten en/of activiteiten lopen door in 2025

- We blijven met workshops en kennistafels circulair werken stimuleren en faciliteren. We richten ons specifiek op de sectoren bouw en infra. Naast vergroten van kennis en kunde bij mensen en organisaties willen we bereiken dat circulair opdrachtgeverschap breed wordt toegepast.
- We gaan het kader met standaarden en ambities voor toekomstbestendig bouwen uitwerken in een regionaal programma. Het programma richt zich

op kansen, knelpunten en behoeften van regionale partijen (gemeenten, corporaties en marktpartijen). De ontwikkeling van biobased bouwen en de ketenaanpak is een onderdeel van dit programma.

- We werken een programma uit voor duurzame infra met kennistafels voor (hergebruik) grondstoffen, innovatie en proeftuinen, inkoop en opdrachtgeverschap.

Wat gaan we in 2025 nieuw oppakken

- We gaan bij nieuwbouw het zogenaamde 'Gelders kader voor toekomstbestendig bouwen' toepassen. We doen een brede consultatie om een selectie en prioritering van criteria te maken waar regionaal aan wordt gewerkt. Dit wordt de basis voor een regionaal programma, met onder meer de gemeenten, ondernemers en Cirkelregio de Achterhoek.
- Als onderdeel van de springplank Biobased Achterhoek starten we een sociaal economische verkenning op naar de mogelijke bijdragen aan regionale economie en brede welvaart.

Doel

**Reductie CO2 en stikstof
en toename biodiversiteit**

SDG 9 industrie, innovatie
en infrastructuur

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

We richten ons op bewustwording, kennisuitwisseling, aanjagen en versnellen van emissiereductie door innovaties en toepassen van nieuwe producten, processen en technieken. We stimuleren circulair werken waardoor (CO2-)uitstoot wordt gereduceerd. Afname van emissies draagt bij aan herstel biodiversiteit. Voor biodiversiteit inventariseren en verbinden we lokale, regionale en provinciale aanpakken voor verbetering van de biodiversiteit op drie terreinen: agrarische gronden, overig buitengebied en binnen de bebouwde kom.

**Wat hebben we in 2024
gedaan en met welk
resultaat**

- Het project concept-ontwikkeling voor halvering stikstofemissie in (melk-)stalsystemen is opgeschaald van test op één locatie, naar meerdere melkstallen om kennis op te doen met verschillende stalsystemen.
- We doen onderzoek naar CO2-vastlegging/borging en verwaarding door telen en toepassen van biobased gewassen en bouwmaterialen. Om zo mogelijkheden te ontwikkelen voor het vermarkten van langdurig vastgelegde koolstof, dat bijdraagt aan het verdienmodel van (agrarische) ondernemers.
- We zijn gestart met een verkenning naar reeds bestaande aanpakken voor vergroten biodiversiteit in de regio. Dat geeft inzicht in de eigen aanpakken van verschillende regionale partijen. Ook is geconstateerd dat een regionale aanpak gewenst is voor uitwisseling van ervaringen en om gezamenlijk meer te kunnen bereiken op het gebied van biodiversiteit.

**Welke projecten en/of
activiteiten lopen door in
2025**

- Het lopende onderzoek naar CO2-vastlegging/borging en verwaarding wordt voortgezet.
- Het project emissiereductie (melk-)stalsystemen loopt nog door.
- Er komt een vervolg op de inventarisatie van verschillende initiatieven en netwerken die bijdragen aan biodiversiteit. We organiseren een kopgroep die zich inzet voor het verbeteren van de biodiversiteit op basis van goede voorbeelden en ontwikkelen een regionaal plan van aanpak.

**Wat gaan we in 2025 nieuw
oppakken**

- Er wordt een kennis- en inspiratiedag georganiseerd rondom biodiversiteit.
- Voor het regionale plan worden financieringsmogelijkheden in beeld gebracht voor vervolgvacaties en uitvoering van het plan.

Gezondste Regio

Achterhoekers zijn in 2030 samen langer gelukkig en gezond

Doel

Betaalbaar en toegankelijk netwerk van zorgdiensten

SDG 3 goede gezondheid en welzijn

Springplank Regio Deal
Gezondheid voorop

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

De regionale ambities vanuit De Gezondste Regio vallen voor een belangrijk deel samen in de regionale uitwerking van het Integraal Zorgakkoord (IZA). Hiervoor is in 2023 het regioplan De Gezondste Regio vastgesteld. Het regioplan bevat prioritairere opgaven en is te beschouwen als het gezamenlijke kader. Vanuit dit plan werken we nu aan concrete transformaties, plannen en projecten voor de regio.

In 2024 is veel aandacht besteed aan het opzetten van de samenwerkingsstructuur en de uitwerking van het regioplan De Gezondste Regio.

Thematisch is het regioplan De Gezondste Regio opgedeeld in vier hoofdthema's. Vanuit deze thema's werken we in de regio samen aan een betaalbaar en toegankelijk netwerk van zorgdiensten. De vier thema's zijn (1) Gezond Leven en Preventie, (2) Veerkrachtig Ouder Worden, (3) Mentaal Gezond en (4) Prettig Werken in Zorg en Welzijn. Daarnaast zijn er drie dwarsverbanden die binnen alle thema's hun uitwerking hebben: (1) Digitalisering en Technologie, (2) Toekomstbesteding Zorglandschap en (3) Samenwerking.

Wat hebben we in 2024 gedaan en met welk resultaat

- We hebben gebouwd aan de samenwerkingsstructuur. Hiervoor is er een regionale bestuurlijke regiegroep samengesteld. Hierdoor is de regionale samenwerking versterkt en werken we in de regio over de domeinen heen aan plannen en projecten voor de regio. Het resultaat is meer regionale uitvoeringskracht en daarmee versnelling in de uitvoering.
- Op de vier hoofdthema's zijn uitvoeringscoalities gevormd die de benodigde transformaties uitwerken in een gezamenlijke werkagenda. Deze werkagenda's zijn eind 2024 gereed.

Welke projecten en/of activiteiten lopen door in 2025

- 2024 kan als startjaar gezien worden voor de uitvoering van het Integraal Zorgakkoord.
- In het kader van het IZA werken we met een regiegroep met daarbij uitvoeringscoalities. Deze structuur, en daarmee de uitvoering van het regioplan, willen we borgen voor de lange termijn in de regio. Daarvoor werken we met de betrokken partijen, zoals gemeenten,

zorgorganisaties en zorgverzekeraars aan een stip op de horizon wat betreft uitvoeringsstructuur en uitvoeringskracht.

- In de sector zorg en welzijn werken we steeds vaker regionaal aan de arbeidsmarkt. Hierbij haken we aan op goede initiatieven van de Thematafel Onderwijs & Arbeidsmarkt en ontwikkelen we zelf ook initiatieven. Dit doen we in samenhang met het thema 'prettig werken in zorg en welzijn' uit het regioplan. In de regio wordt bijvoorbeeld een platform ontwikkeld dat gaat over regionaal werkgeverschap. Dit project hoopt begin 2025 te starten.

Wat gaan we in 2025 nieuw oppakken

- Op basis van de werkagenda's die worden opgesteld worden concrete projecten gestart om de benodigde transformaties te realiseren. Op dit moment is nog niet bekend welke projecten dat zijn omdat de werkagenda's nog niet gereed zijn.

Doel

De gezondste regio door preventie en innovatie

SDG 11 duurzame steden en gemeenschappen

Springplank Regio Deal
Gezondheid voorop

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

Preventie en innovatie zijn belangrijk om er voor te zorgen dat we in de Achterhoek onze centrale ambitie halen. Wij willen dat Achterhoekers gezond zijn en daarover zelf de regie hebben. Gezondheid, preventie en leefstijl zijn leidend, niet ziekte en behandeling. Daarom stimuleren we projecten die gericht zijn op preventie en innovatie. In de regionale uitwerking van het IZA is dit enerzijds ondergebracht in het hoofdthema 'Gezond Leven en Preventie' en anderzijds in het dwarsverband "Digitalisering en Technologie".

Wat hebben we in 2024 gedaan en met welk resultaat

- Voor de uitwerking van digitalisering en technologie in het regioplan werken we samen met, en sluiten we aan bij al bestaande initiatieven, zoals de Technologie en Zorgacademie Achterhoek en Vereniging Digitalisering Zorg Achterhoek. Vanuit deze vereniging is GERDA ontwikkeld, o.a. als datawerkplaats. We kijken hoe GERDA verder in gezet kan worden voor de monitoring van de gezondheid in de Achterhoek.

Wat hebben we in 2024 afgerond of waar zijn we mee gestopt

- Het project Fit veur Altied loopt eind 2024 af. Dit project werkt aan fitte en gezonde Achterhoekse werknemers, nu en 'veur altied'. Fitte en gezonde medewerkers hebben meer werkplezier, zijn blijer, productiever en voelen zich meer betrokken. En, niet geheel onbelangrijk, zijn minder vaak ziek. De resultaten verwachten we begin 2025 te kunnen delen.

Welke projecten en/of activiteiten lopen door in 2025

- Binnen het thema 'gezond leven en preventie' wordt gewerkt aan een gezonde leefstijl. Specifieke aandacht hebben we hierbij voor de jongste Achterhoekers. Hiervoor wordt vanuit de uitvoeringscoalitie gezond leven en preventie begin 2025 een aanpak/project ontwikkeld.
- Binnen het thema 'mentaal gezond' richten we ons o.a. op de opschaling en uitbreiding van GEM (Ecosysteem Mentale Gezondheid) tot een echt ecosysteem voor de hele Achterhoek. Dit zien wij als de oplossingsrichting met de meeste impact en de hoogste prioriteit, die transformatief van aard is. De eerste stap is het inrichten van het verkennend gesprek op regionaal niveau.
- Binnen het thema 'veerkrachtig ouder worden' richten we ons onder meer op wijkgericht werken vanuit integrale wijkteams.
- Vanuit het project Fit Veur Altied werken we door aan het opgebouwde ecosysteem. Dit unieke ecosysteem willen we verder inzetten bij het zijn van de 'fitste werkvloer van Nederland' en de koppeling van het bedrijfsleven aan doelen rondom gezondheid.

Wat gaan we in 2025 nieuw oppakken

- Preventie en innovatie is een meerjarige ontwikkeling. Vanuit de lijn die in 2024 in de werkagenda's is opgenomen gaan we in 2025 nieuwe projecten en activiteiten starten.
- We willen ons specifiek gaan richten op grensoverschrijdende samenwerking in relatie tot preventie. We denken hierbij aan kennisdeling met buurregio's in Nederland en Duitsland.
- We willen specifiek inzetten op de toepassingen van AI in zorgorganisaties.
- Vanuit de Regio Deal willen we innovatiepilots gaan uitvoeren zoals "zorg op afstand" en zijn er middelen voor een stimuleringsfonds gericht op positieve gezondheid.

Fit veur Altied

Doel

Achterhoekers zijn zelf langer verantwoordelijk voor hun gezondheid

SDG 3 goede gezondheid en welzijn

Springplank Regio Deal
Gezondheid voorop

Langs welke grote lijnen/ontwikkelingen werken we aan dit doel

Het zelf langer verantwoordelijk zijn voor je gezondheid gaat om het versterken van de eigen regie van de Achterhoekers. Die eigen regie komt terug in de eerste 3 thema's van de regionale uitwerking van het IZA. Gezond Leven en Preventie, Veerkrachtig Ouder Worden en Mentaal Gezond. Dit door in te zetten op eigen verantwoordelijkheid en daar de Achterhoekers in te begeleiden.

Wat hebben we in 2024 gedaan en met welk resultaat

- Bij het opstellen van het regioplan zijn inwoners betrokken en dat doen we ook in de uitvoeringsfase. Hiervoor is bijvoorbeeld in juni een sessie gehouden waar ongeveer honderd deelnemers bij aanwezig waren. Dit heeft gezorgd voor kennisdeling tussen bestuur, beleid en praktijk. Daarnaast zijn op deze manier de eerste stappen gezet voor betrokkenheid van inwoners bij de uitvoering van het regioplan.
- Vanuit de verschillende thema's is het onderdeel eigen regie verder uitgewerkt.
- De concept regionale wonen-, welzijn- en zorgvisie is opgesteld. Hierin maken we vanuit woningcorporaties, zorgpartijen, welzijnsorganisaties, provincie Gelderland en gemeenten afspraken die moeten leiden tot voldoende huisvesting voor (kwetsbare) aandachtsgroepen en ouderen die de benodigde zorg en ondersteuning moeten kunnen ontvangen. Deze visie wordt eind 2024/begin 2025 bestuurlijk vastgesteld.

Lentefestival
juni 2024

Wat hebben we in 2024 afgerond of waar zijn we mee gestopt

- Het project Digivaardige Achterhoekhoeker is gestopt na fase 1 omdat er een grote mate van onduidelijkheid bleef bestaan rondom het uiteindelijk op te leveren resultaat.

Welke projecten en/of activiteiten lopen door in 2025

- Bij het uitvoeren van het regioplan werken we samen met partners uit de regio aan de communicatie. We werken hierbij aan de bewustwording bij inwoners (bijvoorbeeld door een publiekscampagne, in lijn met Praat vandaag over morgen) en de bewustwording bij professionals (nieuwe manier van werken).
- Het project Praat vandaag over morgen is regionaal opgeschaald. Hierbij is de verbinding gemaakt tussen zorgorganisaties en gemeenten. Hiermee wordt er op diverse plekken in de regio via de Achterhoekbank gesproken over ouder worden en eigen regie. In oktober 2024 is de nieuwe campagne van start gegaan. Dit zetten we in 2025 voort.
- We gaan de regionale wonen-, welzijn- en zorgvisie afronden.

Wat gaan we in 2025 nieuw oppakken

- Via de Regio Deal geven we een impuls aan lokale gemeenschappen en gaan we initiatieven (zoals zorgcorporaties) ondersteunen bij het anders organiseren, monitoren en financieren van ondersteuning en zorg.
- Nieuwe planvorming rondom het vraagstuk digivaardigheid. Hierbij nemen we de geleerde lessen en zo mogelijk ontwikkelde onderdelen mee vanuit het oude plan Digivaardige Achterhoekers.

Concept jaaragenda Achterhoek Raad 2025

Op basis van de stand van zaken in november 2024

Maand

maart

- Regionale wonen-, welzijn- en zorgvisie
- Snelle fietsverbindingen
- Vervolg lichte evaluatie

september

- Circulaire Economie
- Energietransitie
- Uitvoering regioplan de Gezondste Regio
- Publieke Mobiliteit/N18
- Voortgang snelle start asielzoekers

december

- Ruimtelijk Perspectief Achterhoek
- Uitvoeringsplan 2026
- Regio Deal
- Elke Regio Telt
- Regionaal Werkcentrum

Oplage 250

